

digiGO versnelt digitale ketensamenwerking bouwsector

Als directeur van digiGO BIM Loket werkt Pieter van Teeffelen samen met zo'n vijftig collega's aan de digitaliseringsopgave van de Ontwerp-, Bouw- en Technieksector. "Digitaliseren is noodzakelijk voor het realiseren van maatschappelijke opgaven als de energietransitie en de woningbouwopgave. Als processen sneller lopen, kunnen we bijvoorbeeld sneller en betere huizen bouwen."

"Voor het aanvragen van een bouwvergunning zijn veel gemeenten nog afhankelijk van informatie in pdf-formaat," zegt Pieter van Teeffelen, sinds april 2022 directeur van digiGO BIM Loket. "Als dit soort informatie digitaal beschikbaar komt, kan het bestemmingsproces - en dus het bouwproces - een stuk sneller gaan. Met digitaal bedoel ik dan gestructureerde, eenvoudig (digitaal) over te nemen en in te lezen informatie in tegenstelling tot ongestructureerde informatie die je over moet typen. Digitaal werken vermindert het risico op fouten, denk aan het verkeerd om aangelegde fundament van een school zoals laatst in Zeeland gebeurde."

BEWUSTWORDING

"De sector is zich nog te weinig bewust hoeveel faalkosten we kunnen terugdringen of hoeveel kwaliteitsverbetering

mogelijk is met digitaliseren. Het is één van onze taken om die bewustwording te creëren. Een obstakel hierbij is dat mensen dit een lastig onderwerp vinden, het is ook moeilijk om in klare taal uit te leggen. Dat gaan we wel meer doen. We moeten echt goed duidelijk maken hoe digitaliseren de sector kan helpen. Daarom starten we het project 'Klare taal voor bestuurders' dat zich richt op die duidelijke communicatie."

"Deze sector werkt nauwelijks met procesbeschrijvingen waarin de verbanden met standaarden zijn opgenomen. Die directe link naar standaarden, het klinkt zo eenvoudig hè, is echt veel gevraagd in onze sector. Daarom hebben we er ook een versnellingsproject van gemaakt onder de naam van ILS-configurator. ILS staat voor informatieleveringsspecificatie. Een ILS legt vast welke data van een bouwwerk door wie worden aangeleverd, waar deze data te vinden zijn en wanneer ze beschikbaar zijn. De ILS-configurator is een online hulpmiddel waarmee je snel en eenvoudig tot een optimale samenstelling van een ILS komt. In maart 2023 lanceren we de eerste versie. Op onze website kun je er veel meer over lezen."

DIGIGO: DIGITAAL SAMENWERKEN IN DE GEBOUWDE OMGEVING

BIM-Loket was voorheen dé plek waar de sector met elkaar sprak over digitalisering. BIM Loket en digiGO vormen sinds november 2022 één organisatie die werkt

DSGO

Hoofddoel van DSGO is dat alle ketenpartners in de verschillende fases van de levenscyclus van een bouwwerk, straks gemakkelijk en veilig gebruik kunnen maken van beschikbare data. Ook de assetmanagement- en gebruikaspecten krijgen hierbij nadrukkelijk aandacht. Zo verbeteren ketenpartners hun onderlinge – digitale – samenwerking en werken ze efficiënter én duurzamer. Met de ondertekening van de DigiDealGO in april 2019 hebben overheid, de brancheverenigingen in de ontwerp-, bouw- en technieksector én de toeleverende industrie afgesproken dat zij samen inzetten op: deelbare, herbruikbare en toegankelijke informatie.

Een belangrijke afweging bij het delen van data is vanuit welke bron de informatie wordt gedeeld. Uit veiligheidsoverwegingen wil de verzender vaak zelf het eigenaarschap van de informatie blijven behouden. Dit biedt betere bescherming bij het verspreiden van vertrouwelijke informatie zoals bijvoorbeeld bouwtekeningen. De gegevens worden dan met anderen gedeeld via Application Programming Interfaces (API's). Bij dit zogeheten 'federatief data delen' is in de API als het ware een sleutel ingebouwd voor wie wel of niet toegang krijgt tot de informatie.

aan de realisatie van de digiGO Uitvoeringsagenda 2022-2024. Van Teeffelen: "De activiteiten en verworvenheden van het BIM Loket zijn hier een belangrijk onderdeel van. Als in de loop van 2023 de naam digiGO BIM Loket verandert hopen we dat iedereen weet dat het digitale clubhuis voor de sector verder gaat onder de naam digiGO. digiGO kent drie pijlers. Naast het aanjagen van digitalisering in de sector, neemt digiGO de regie op zich wat betreft een groot aantal open standaarden. En, last but not least, binnen digiGO is er het grote programma voor de opzet van een Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving (DSGO). Dat DSGO-stelsel zal bestaan uit een set uniforme afspraken die zorgt voor veilige, betrouwbare en gecontroleerde toegang tot data voor en over de gebouwde omgeving."

MINDER STANDAARDEN

"Standaarden zijn vaak onzichtbaar in het proces van digitaliseren, maar ze zijn ongelooflijk belangrijk. Nu is het zo dat architecten, bouwbedrijven en fabrikanten nog vaak geen of eigen standaarden hebben. Dat draagt niet bij aan de efficiëntie die we willen bereiken. Wij werken juist toe naar minder standaarden die breder gebruikt gaan worden. Door meer eenduidigheid kan je efficiënter werken. Samen met de sector gaan we die open standaarden verder ontwikkelen."

Van Teeffelen: "Vanuit digiGO focussen we ons op de regierol. Het beheer van standaarden leggen we graag bij de organisaties die bewezen hebben daar goed in te zijn, zoals Ketenstandaard, Geonovum en CROW. We hadden bijvoorbeeld nog de standaard NL/SfB in eigen beheer, maar in januari 2023 heeft Ketenstandaard de verantwoordelijkheid voor dat beheer overgenomen. Op die manier wordt het voor Ketenstandaard makkelijker om nieuwe verbindingen te maken. Ook wordt het dan makkelijker bestaande verbindingen tussen standaarden die ze beheren te verbeteren. Dat zal impact hebben, NL/SfB is immers de meest gebruikte classificatie voor gebouwonderdelen in Nederland. Bouw- en installatiebedrijven coderen met deze standaard lagen en objecten in BIM en CAD-systemen."

ROADMAP

"Het is belangrijk om een goed beeld te hebben van hoe alle standaarden zich tot elkaar verhouden. Met de 'Roadmap Standaarden' hebben we een beschrijving geleverd van het gewenste ontwikkelingstraject voor open BIM- en GIS-standaarden, gericht op de realisatie van een samenhangend 'ecosysteem' van standaarden. Daar gaan we mee door, waarbij we ons nu gaan focussen op de doorontwikkeling in samenhang. En, nadrukkelijker dan ooit, in samenspraak met de stakeholders in onze sector. Verder kijken we naar internationale inbedding en aansluiting van alle standaarden. Hier zoeken we verbinding met Building Smart. Het is ons voornemen hier een pro-actievere rol te gaan spelen vanuit onze rol als verbindend instituut voor de sector."

VERPLICHTE STANDAARDEN?

"In 2023 gaan we nog duidelijkere keuzes maken wat betreft onze prioriteiten. De strategie die we daarvoor ontwikkelen wordt expliciet in overleg met onze stakeholders vormgegeven. Denk hierbij vooral ook aan een groeiende rol van de sector zelf die is verenigd in de Bouw Digitaliserings Raad (BDR). We rekenen erop dat we door dat versterkte overleg bereiken dat de sector zich actiever gaat inzetten voor digitalisering in de gebouwde omgeving. De maatschappelijke noodzaak is er. Op dit moment gaat alle aandacht uit naar onderwerpen als hoge bouwkosten, stikstof en personeelsschaarste. Dit soort uitdagingen zijn des te meer reden om ook aandacht te schenken aan digitalisering en standaardisering, dat kan immers een oplossing bieden. Vanuit digiGO moeten wij dat veel duidelijker gaan maken aan de sector. Maar de sector kan zelf ook iets doen. Ik kijk graag om me heen naar andere gebieden waar digitalisering speelt, we kunnen zoveel leren van elkaar. Neem de Geo wereld, daar is met de overheid afgesproken om verplicht bepaalde standaarden te gaan gebruiken. Dat zou in deze sector ook kunnen gebeuren."